

Sygn. akt III AUa 1461/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SSA Jacek Zajązkowski

SSA Beata Michalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 września 2015 r. w Ł.

sprawy **J. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji J. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 15 października 2014 r. sygn. akt VIII U 1817/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1461/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. C. prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 października 2014r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach: J. C. urodził się w dniu (...). W dniu 28 marca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, w którym brak jest oświadczenia ubezpieczonego co do tego, czy jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, czy też nie jest. W toku postępowania przed organem rentowym wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 26 lat, 1 miesiąca i 4 dni, w tym 8 lat, 11 miesięcy i 5 dni pracy w warunkach szczególnych. Zgodnie z wpisem do książki spawacza wystawionej w dniu 1 lutego 1982 r. skarżący ukończył kurs spawania elektrycznego i spawania gazowego w dniach: 21.05.1981 r., 18.10.1981 r., 20.05.1982 r. 20.08.1982 r., 6.03.1984 r., 6.06.1989 r.

W okresie od 6 kwietnia 1973 r. do dnia 30 listopada 1980 r. J. C. był zatrudniony w Kombinacie (...) dla Fabryk (...)– Zakładzie Produkcyjnym w G. na stanowisku ślusarza – montażysty, przy czym w okresie od 23 kwietnia 1974 r. do 13 kwietnia 1976 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po zakończeniu tej służby skarżący powrócił do w/w zakładu pracy i pracował od dnia 3 maja 1976 r. do dnia 30 listopada 1980 r. na wydziale P-3 jako ślusarz – montażysta. Od dnia 1 maja 1978 r. zostały odwołującemu powierzone przez w/w pracodawcę obowiązki brygadzysty na czas

montażu urządzeń w Fabryce (...) w K. nie dłużej niż do dnia 31 lipca 1978 r. Praca wnioskodawcy w Kombinacie (...) dla Fabryk (...) – Zakładzie Produkcyjnym w G. w charakterze ślusarza – montażysty polegała na wykonywaniu montażu suwnic, który wymagał od niego wykonania następujących czynności: wiercenia, ciecicia, skręcania, a czasem też spawania. Suwnice były montowane na przygotowanych wcześniej torowiskach za pomocą dźwigów. Elementy były przede wszystkim skręcane, ale zdarzało się, że niektóre musiały być przyspawane. Oprócz tego wnioskodawca naprawiał też hydraulikę. Najczęściej polegało to na tym, że jak pękła rurka, wnioskodawca musiał to pospawać, trzeba było również wymienić uszczelkę. W w/w zakładzie były w badanym okresie odrębne stanowiska spawaczy. Zdarzało się jednak także, że - gdy była taka potrzeba - również inne osoby też wnioskodawca wykonywały czynności spawalnicze. Spawanie było elektryczne. Wnioskodawca pracował w brygadzie, w której byli co do zasady ślusarze, ale czasem zdarzało się, że również elektryk. Odwołujący nie otrzymał od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Od 14.12.1980 r. do 21.03.1995 ubezpieczony pracował w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: ślusarz, spawacz, mechanik, majster utrzymania ruchu, przy czym w okresie od 22 stycznia 1990 r. do 7 lutego 1991 r. korzystał z urlopu bezpłatnego, przy czym w okresie od 22 stycznia 1990 r. do 21 grudnia 1990 r. pracował w Niemczech w D. na stanowisku spawacza i za ten okres otrzymał od (...) S.A. z siedzibą w W. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Po powrocie z urlopu bezpłatnego podpisał z (...) Przedsiębiorstwem Budowlanym umowę o pracę z dnia 7 lutego 1991 r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika. Z dniem 1.12.1992 r. pracodawca powierzył obowiązki pracownika linii podkładów na czas określony do dnia 28 lutego 1993 r. W okresie do 4 grudnia 1980 r. do 10 stycznia 1994 r. odwołujący pracował w charakterze ślusarza – mechanika – spawacza. Od 11 stycznia 1994 r. do 21 marca 1995 r. wnioskodawca pracował jako majster utrzymania ruchu. Ubezpieczony otrzymał od pracodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym zaświadczono, że J. C. w okresie od 1.04.1982 r. do 28.02.1985 r., od 1.12.1985 r. do 31.12.1986 r. i od 1.05.1988 r. do 30.09.1988 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze na stanowisku spawacza wymienionym w wykazie A Dział XIV poz. 12 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz.U. MB i (...) nr 3 poz. 6).

J. C. pracując w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym na stanowisku ślusarza – spawacza zajmował się przezbrajaniem form, przy rozruchu baterii (bateria to forma 700-tonowa do obrotu płyt betonowych do budowy budynków mieszkalnych), naprawianiem elementów formy, bądź wykonywaniem tych elementów, a także zamontowaniem wewnątrz formy różnych urządzeń, rdzeni. Część elementów była mocowana przez skarżącego za pomocą śrub, a część była przyspawana do konstrukcji. Przy uruchamianiu formy pracował zespół 3-osobowy, w skład którego wchodził 1 spawacz i 2 ślusarze. Praca wnioskodawcy w szczególności polegała na spawaniu, wierceniu, cięciu, naprawie hydrauliki, montażu. Formy były zamykane hydraulicznie, a uzbrojenie polegało na zakładaniu puszek, rurek. Zadaniem wnioskodawcy jako ślusarza – spawacza było dopasowanie puszki do formy w zależności od projektu, którą musiał przyspawać. Wnioskodawca zajmował się samym spawaniem przez większość obowiązującego go czasu pracy 5-6 godzin, a pozostały czas przeznaczał na wykonanie czynności przygotowujących spawanie oraz na inne naprawy np. naprawiał ruchome części kaset. Po zmianie stanowiska pracy na majstra utrzymania ruchu skarżącemu podlegali ślusarze i spawacze. Było stanowisko związane wykonywaniem pracy umysłowej i w tym czasie wnioskodawca nie zajmował się spawaniem. Jedynie w okresie zaliczonym przez ZUS - na podstawie niekwestionowanego świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym - gdy skarżący w latach 1988 – 1992 był zatrudniony na stanowisku spawacza, wtedy przez cały czas w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca wyłącznie wykonywał prace spawalnicze, a elementy uzbrojenia do kaset wykonywali inni pracownicy.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków, którzy podali w sposób szczegółowy, na czym konkretnie polegała praca skarżącego. Z zeznań świadków wynika, że nie wykonywał on w spornych okresach zatrudnienia wyłącznie prac spawalniczych. Sąd Okręgowy ocenił, że zeznania świadka J. U. nie stoją w opozycji do zeznań świadka J. B. (1),

świadka M. M., świadka E. A. i do treści dokumentacji pracowniczej, albowiem wynika z nich, że skarżący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy spawaniu jedynie wtedy gdy był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym faktycznie na stanowisku spawacza (świadek ów zeznał, że było to w latach 1988-1992), co zostało potwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a ponadto świadek zeznał, że wnioskodawca czasami uczestniczył przy naprawie ruchomych części kasety, jeżeli uległy uszkodzeniu, a także niektóre elementy montował przykręcając, a nie spawając. W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Odwołał się do treści art. 184 ust. 1 i art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) oraz § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) i wskazał, że spór toczył się wyłącznie o to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu Okręgowego odwołujący nie spełnił tego warunku. Sąd zważył, że nie jest związany oceną charakteru zatrudnienia pracownika dokonaną przez pracodawcę w wystawionym pracownikowi świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Odnośnie zatrudnienia w (...) Zakładach (...), to wnioskodawca nie posiada świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a jedynie świadectwo pracy, w którym poświadczono, że pracował jako ślusarz – montażysta. Skarżący twierdził, że po powrocie do pracy po odbyciu służby wojskowej od dnia 3 maja 1976 r. pracował stale na wydziale PW 3, gdzie wykonywał prace spawacza polegające na montażu – spawaniu konstrukcji stalowych do końca zatrudnienia w w/w zakładzie pracy tj. do 1.12.1980 r. Tej wersji nie potwierdza jednak ani dokumentacja pracownicza z tego okresu zatrudnienia (wynika z niej, że wykonywał pracę ślusarza), ani też zeznania świadka S. W., który zeznał, że w zakładach (...) były odrębne stanowiska spawaczy (na którym odwołujący według zachowanych dokumentów pracowniczych nie pracował) choć zdarzało się, że gdy była taka potrzeba skarżący wykonywał spawanie. Ale świadek podał też, że wnioskodawca jako ślusarz - monter (nawet wtedy gdy powierzono mu funkcję brygadzysty) wykonywał naprawę hydrauliki, wymieniał uszczelki, gdy pękła rura, montował elementy przykręcając je za pomocą śrub. Tym samym nie można na tej podstawie przyjąć, że wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Podobnie lektura zachowanych akt osobowych nie daje podstaw do tego by uznać, że - tak jak podał w odwołaniu skarżący - po powrocie z wojska wykonywał wyłącznie prace spawacza aż do zakończenia stosunku pracy z tym zakładem pracy. Należy podkreślić, że Sąd miał na uwadze, że nie jest przesądzająca sama nazwa stanowiska pracy podana w świadectwie pracy. Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy wynika, iż ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku ślusarza – montażyisty i na takim stanowisku faktycznie pracował. Jeżeli się przy tym uwzględni, że także w świadectwie pracy wystawionym ubezpieczonemu z dnia 18.11.1980 r. wynika, że ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku ślusarza - montażyisty, a taki właśnie charakter pracy znajduje potwierdzenie w dokumentacji pracowniczej, to nie było podstaw do przyjęcia, że ubezpieczony po powrocie z wojska od dnia 3 maja 1976 r. wykonywał prace tylko i wyłącznie jako spawacz w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy aż do zakończenia stosunku pracy jaki łączył go z zakładem (...), tj. do dnia 1.12.1980 r.

Co do okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, to pracodawca w niezakwestionowanym świadectwie pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zaświadczył, że J. C. był zatrudniony w przedmiotowym zakładzie pracy od 4.12.1980 r. do 21.03.1995 r. i w okresie od 1.04.1982 r. do 28.02.1985 r., od 1.12.1985 r. do 31.12.1986 r. i od 1.05.1988 r. do 30.09.1988 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze na stanowisku spawacza wymienionym w wykazie A Dział XIV poz. 12 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 stycznia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz.U. MB i (...) nr 3 poz. 6) i taki też okres ZUS zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych odwołującemu. ZUS zaliczył też do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okres od 22.01.1990 r. do 21.12.1990 r.

Sąd Okręgowy podkreślił, że (...) Przedsiębiorstwo Budowlane nie uwzględniło w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych okresu od 1.10.1988 r. do 20.01.1990 r. i od 8.02.1991 r. do 10.01.1994 r.

Zdaniem sądu spornego okresu od 1.10.1988 r. do 20.01.1990 r. i od 8.02.1991r. do 10.01.1994 r. nie można zaliczyć do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, albowiem nie daje takich podstaw zgromadzony materiał dowodowy, skoro wszyscy przesłuchani w sprawie świadkowie, którzy w tym czasie pracowali razem ze skarżącym zeznali, że owszem zdarzało się, że wnioskodawca spawał, ale podali też, że w ramach obowiązującego go czasu pracy wykonywał też inne czynności, które polegały w szczególności na wierceniu, cięciu, czy też naprawie hydrauliki oraz wykonywaniu innych napraw, a także na tym, że niektóre elementy montował skręcając je za pomocą śrub. Tym samym nie można uznać, że pracę spawacza wykonywał wyłącznie i w pełnym wymiarze czasu pracy również wtedy, gdy był zatrudniony jako ślusarz – spawacz.

Praca w warunkach szczególnych ma być pracą wykonywaną stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 1983r.

Apelację od powyższego wyroku wniósł J. C. zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenie prawa procesowego a to przepisu art. 233 § 1 k.p.c. polegające:

- na dowolnej i nie wszechstronnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego a to dokumentów (świadczenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach) oraz zeznań: wnioskodawcy, świadków J. B. (2), M. M., E. A., J. U., S. W. co do charakteru, rodzaju wykonywanej pracy, obowiązków wnioskodawcy, czasu wykonywanej pracy, organizacji pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym i Kombinacie (...) dla Fabryk (...), (...) Zakładzie (...) w G. co rzutowało na błędne uznanie przez Sąd, iż praca wnioskodawcy w tych zakładach pracy nie była pracą w szczególnych warunkach uprawniającą do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku,
- na pominięciu, iż wnioskodawca w całym okresie pracy w (...) Zakładach (...) faktycznie wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości (ślusarz – montażysta) a więc pracę w szczególnych warunkach,

2) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku a polegający na przyjęciu, iż wnioskodawca w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym nie wykonywał wyłącznie prac w szczególnych warunkach - spawania, ale też inne czynności,

3) naruszenie prawa materialnego a to przepisów art. 184 i art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z 17.12.1998 r. (Dz.U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i odmówienie wnioskodawcy prawa do emerytury, pomimo ustalenia rodzaju wykonywanej pracy przez wnioskodawcę, która to praca znajduje się w wykazie A (Dział V poz. 5 oraz Dział XIV poz. 12).

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznanie mu prawa do emerytury, zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania za II instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

Apelujący wniósł ponadto o przeprowadzenie uzupełniającego przesłuchania wszystkich zgłoszonych świadków oraz wnioskodawcy na okoliczność rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy, organizacji, czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, Kombinacie (...) dla Fabryki (...), (...) Zakładzie (...) w G. oraz o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków W. J. i J. K. na okoliczność charakteru, organizacji, rodzaju pracy wykonywanej przez J. C. w (...) Zakładzie (...) w G., ponieważ nie był w I instancji reprezentowany przez pełnomocnika, nie zadawał pytań świadkom, a sam nie zeznał wszystkiego w sposób swobodny.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że sporny jest charakter, rodzaj, zakres obowiązków, czas wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w dwóch zakładach: w Kombinacie (...) dla Fabryki (...) ((...) Zakład (...) w G.) w latach 6.04.1973

r. do 30.11.1980 r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w latach – okres sporny – 1.10.1988 r. do 20.11.1990 r. i 8.02.1991 r. do 10.01.1994 r. Sąd Okręgowy dysponował materiałem dowodowym w postaci dokumentacji z zakładów pracy wnioskodawcy, zeznaniami świadków zgłoszonych przez wnioskodawcę i zeznaniami samego wnioskodawcy, ale w sposób zbyt mało wnikliwy i nie wszechstronny rozważył ten materiał dowodowy, w szczególności jeżeli chodzi o zeznania świadków i wnioskodawcy.

Jeżeli chodzi o okres pracy wnioskodawcy w Kombinacie (...) dla Fabryki (...) ((...) Zakład (...) w G.), to z zeznań świadka S. W. i wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca wykonywał faktycznie prace polegające na montażu urządzeń i konstrukcji metalowych - suwnic - na wysokości. Sąd pominął, iż suwnice (wysokość 12 metrów) były montowane za pomocą dźwigów. Faktycznie nie chodziło więc o to, czy wnioskodawca przez ten cały czas spawał, gdyż w tym zakładzie praca nie polegała tylko na spawaniu ale na kompleksowym montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Wnioskodawca wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości m.in. przy tym montażu posługiwał się spawaniem. Praca wnioskodawcy jako praca wykonywana w szczególnych warunkach widnieje w wykazie A stanowiącym załącznik do cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w Dziale V poz. 5.

Jeżeli chodzi o okres pracy wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w latach - okres sporny - 1.10.1988 r. do 20.01.1990 r. i 8.02.1991 r. do 10.01.1994 r. Sąd w oparciu o zeznania świadków błędnie uznał, iż wnioskodawca poza spawaniem wykonywał też inne prace – nie będące pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny ustalił co następuje:

Od 6 kwietnia 1973r. do 21 kwietnia 1974r. J. C. pracował w Kombinacie (...) dla Fabryk (...). Pracę wykonywał w Fabryce (...) w S.. Praca ubezpieczonego polegała na montażu elementów służących do produkcji prefabrykatów. Elementy te były w częściach i zadaniem ubezpieczonego było ich złożenie tak, aby powstała forma. Ubezpieczony pracę wykonywał na hali. Elementy, które skręcał leżały na ziemi. Ubezpieczony skręcał te elementy z poziomu ziemi. Nie pracował na wysokości.

W okresie od 22 kwietnia 1974r. do 28 kwietnia 1976r. J. C. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Od 3 maja 1976r. do 30 kwietnia 1978r. ubezpieczony ponownie pracował w Kombinacie (...) dla Fabryk (...). W tym okresie jego praca sprowadzała się do montażu suwnic na różnych budowach. Montaż suwnic polegał na tym, że przyjeżdżały elementy suwnic, a ubezpieczony wraz z dwoma pracownikami stawiał te elementy na znajdujących się na ziemi stojakach, a następnie montował, też stojąc na ziemi, z tych elementów suwnice. Dopiero po zmontowaniu suwnicy dźwig podnosił suwnicę na wysokość 12 metrów. Ubezpieczony wykonywał też pracę na wysokości 5 i 12 metrów.

Od 1 maja 1978r. do 30 listopada 1980r. ubezpieczony dalej pracował w Kombinacie (...) dla Fabryk (...) i wykonywał te same prace, co w okresie od 6 kwietnia 1973r. do 21 kwietnia 1974r.

(dowód: zeznania ubezpieczonego k. 137 i 138,

angaż k. 5 akt sprawy).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna, albowiem w świetle uzupełniającego postępowania dowodowego przeprowadzonego przez Sąd drugiej instancji zgodnie z regułą procesową wyrażoną w art. 382 k.p.c., nie budzi wątpliwości, że rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego jest prawidłowe. Uzupełniające postępowanie dowodowe przed Sądem Apelacyjnym potwierdziło trafność ustaleń Sądu Okręgowego w przedmiocie zasadniczej okoliczności spornej – niewykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresach zatrudnienia:

1. od 6 kwietnia 1973r. do 30 listopada 1980r.

2. od 1 października 1988r. do 20 stycznia 1990r.

3. od 8 lutego 1991r. do 10 stycznia 1994r.

W pierwszym okresie, jak wynika z uzupełniających zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie apelacyjnej, praca ubezpieczonego polegała na montażu elementów służących do produkcji prefabrykatów dla fabryki domów w S.. Ubezpieczony montował, składał te elementy na poziomie „0”, ponieważ te elementy leżały na ziemi. Zatem wbrew stanowisku zawartemu w apelacji, skarżący nie pracował w tym okresie na wysokości.

Również w drugim okresie, wbrew zarzutom apelacji, skarżący pracował na poziomie „0” oraz na wysokości 5 i 12 metrów. Z uzupełniających zeznań skarżącego wynika bowiem, że część prac montażowych wykonywał stojąc na ziemi, część na wysokości 5 metrów, a część na poziomie 12 metrów, bo taki był cykl montażu suwnic.

W trzecim okresie, co także wynika z zeznań uzupełniających ubezpieczonego, robił to samo, co w okresie pierwszym.

Z powyższych uzupełniających zeznań J. C. oraz z materiału dowodowego zebranego przez Sąd Okręgowy, wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że ubezpieczony nie wykonywał w czasie zatrudnienia w Kombinacie (...) dla Fabryk (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Z dokumentów pracowniczych znajdujących się w aktach osobowych oraz z zeznań ubezpieczonego i świadka S. W. wynika, że J. C. wykonywał prace montażowe polegające na montażu form i suwnic, ale praca jego nie polegała na wykonywaniu tylko prac spawalniczych i prac na wysokości. W czasie, kiedy montował formy w fabrykach domów, w ogóle nie pracował na wysokości, a montaż polegał na skręcaniu elementów przy pomocy śrub, wierceniu, spawaniu. Z kolei montaż suwnic polegał na złożeniu elementów suwnicy. Ubezpieczony wykonywał wówczas wiercenia, skręcanie elementów, cięcie, czasami też spawanie oraz naprawiał hydraulikę, np. wymieniał uszczelkę. Montaż wykonywał zgodnie z procesem technologicznym, czyli na poziomie „0”, 5 metrów i 12 metrów. Dokumentacja pracownicza potwierdza zeznania świadka i ubezpieczonego. Wynika z niej, że skarżący zajmował stanowisko ślusarza-montażysty. Brak w dokumentacji pracowniczej dowodów, że skarżący wykonywał pracę na wysokości.

Zacytować w tym miejscu należy również twierdzenia zawarte w apelacji, że „faktycznie nie chodziło więc o to, czy wnioskodawca przez ten cały czas spawał, gdyż w tym zakładzie praca nie polegała tylko na spawaniu ale na kompleksowym montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Apelujący potwierdza tym samym, że jego praca nie polegała tylko na spawaniu, co jest zgodne z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, twierdzi natomiast, że montował konstrukcje na wysokości. Tych jednak twierdzeń nie potwierdził w uzupełniających zeznaniach.

Prace przy spawaniu oraz przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości są pracami wykonywanymi w warunkach szczególnych, bowiem są wymienione w Wykazie A Dziale XIV poz. 12 i Dziale V poz. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Zgodnie jednak z treścią § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy uzasadniające prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego to okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywana jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Stosownie bowiem do treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 – tekst jednolity ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, tj. po ukończeniu 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.), to jest 15 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27 ustawy, to jest 25 lat.

Pełne zatrudnienie w warunkach szczególnych pojmowane jest więc jako bezwzględna cecha tego zatrudnienia jako uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego. Możliwe jest przy tym łączenie w przebiegu dniówki prac

o różnym charakterze polegające na wykonywaniu nie jednego, lecz kilku rodzajów prac w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie. W takim wypadku do czasu pracy w warunkach szczególnych zlicza się czas równolegle wykonywanych czynności tylko wtedy, gdy różne prace wszystkie łącznie lub każda z osobna odpowiadają pracom w szczególnych warunkach i wszystkie razem wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z 27.01.2012r., II UK 103/11, niepubl. i 24.01.2013r., III UK 47/12, niepubl.). Należy bowiem mieć na względzie, że przewidziane w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym niż powszechnie przyjęty stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 cyt. ustawy emerytalnej, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób ścisły i gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo.

Reasumując, J. C. nie udowodnił, że w okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) dla Fabryk (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych polegającą na spawaniu i montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Praca ubezpieczonego polegała bowiem na montażu suwnic na poziomie „0”, 5 metrów i 12 metrów, oraz na wykonywaniu czynności wiercenia, cięcia, skręcania za pomocą śrub, naprawy hydrauliki i czasami tylko spawania. Natomiast montaż elementów w fabrykach domów nie odbywał się w ogóle na wysokości, a praca ubezpieczonego polegała także na wierceniu, cięciu i skręcaniu za pomocą śrub i czasami tylko na spawaniu. Zauważyć należy, że w kombinacie istniały odrębne stanowiska spawaczy, ubezpieczony nie otrzymał od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a cała dokumentacja pracownicza nie potwierdza aby pracował on tylko jako spawacz i monter konstrukcji metalowych na wysokości łącząc te prace. Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego, który zgromadził i ocena ta w żaden sposób nie narusza swobodnej oceny dowodów. Materiał ten łącznie z materiałem dowodowym zgromadzonym przez Sąd Apelacyjny prowadzi do jednoznacznego wniosku, że w okresie zatrudnienia w Kombinacie (...) dla Fabryk (...), J. C. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, bowiem łączył prace szczególne, jak spawanie i montaż konstrukcji metalowych na wysokości, z pracami, które nie były pracami wykonywanymi w warunkach szczególnych.

Organ rentowy uznał za udowodnione 8 lat, 11 miesięcy i 5 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Zatem do wymaganych 15 lat ubezpieczonemu zabrakło 6 lat i 25 dni. Nieuznanie okresu od 6 kwietnia 1973r. do 30 listopada 1980r. prowadzi do wniosku, że nawet uznanie okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym od 1 października 1988r. do 20 stycznia 1990 r., czyli 1 rok, 3 miesiące, 20 dni i od 8 lutego 1991 r. do 10 stycznia 1994r., czyli 3 lata, 2 dni nie uzupełni brakujących 6 lat i 25 dni do wymaganych 15 lat.

Nie mniej Sąd Apelacyjny uznaje za stosowne odniesienie się do zarzutu podniesionego w apelacji, że Sąd Okręgowy w oparciu o zeznania świadków błędnie uznał, iż wnioskodawca poza spawaniem wykonywał też inne prace, nie będące pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach. Także i w odniesieniu do tego okresu zatrudnienia zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c okazał się bezzasadny. Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdza ustalenia Sądu I instancji, że w w/w okresach, nieuznanych przez pracodawcę jako praca wykonywana w warunkach szczególnych, J. C. nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Z zeznań świadków wynika bowiem, że w tym okresie ubezpieczony pracował jako ślusarz-spawacz i montował, naprawiał formy hydrauliczne, a w ramach tych prac wiercił, ciął, naprawiał hydraulikę, skręcał za pomocą śrub, a także spawał. Ubezpieczony montował wewnątrz formy różne urządzenia, rdzenie. Grupa, która zajmowała się jedną formą składała się z 2 ślusarzy i spawacza. Także sam wnioskodawca zeznał, że elementy typowe wkręcał śrubami, a elementów tych było 20%, co z kolei wynika z zeznań świadka J. U.. Sąd Okręgowy mając na uwadze zeznania świadków oraz dokumentację pracowniczą trafnie ustalił, że w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym ubezpieczony nie pracował w warunkach szczególnych w okresie od 1.10.1988 r. do 20.01.1990 r. i od 8.02.1991 r. do 10.01.1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Apelacja nic nowego do sprawy nie wnosi i jest tylko polemiką z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odniósł się do zeznań wszystkich świadków i ubezpieczonego, a także do świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych i na podstawie całego zgromadzonego materiału doszedł do słusznego wniosku.

Zatem, wbrew zarzutom apelacji, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że J. C. pracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, zatem zarzut naruszenia prawa materialnego okazał się chybiony.

Sąd Apelacyjny po informacyjnym wysłuchaniu ubezpieczonego oddalił wniosek dowodowy zgłoszony w apelacji o ponowne przesłuchanie wszystkich świadków. Ubezpieczony wyjaśnił bowiem szczegółowo na czym polegała jego praca w Kombinacie (...) dla Fabryk (...) w okresie od 6 kwietnia 1973r. do 30 listopada 1980r., a w szczególności odnośnie prac wykonywanych na wysokości. Okoliczność ta została zatem dostatecznie wyjaśniona i Sąd Apelacyjny przy własnych ustaleniach faktycznych uwzględnił w całości zeznania ubezpieczonego w tym zakresie.

Sąd Apelacyjny pominął na podstawie art. 381 kpc wniosek o przesłuchanie nowych świadków na okoliczność pracy w Kombinacie (...) dla Fabryk (...) uznając, że jest to wniosek spóźniony, a strona nie wykazała, że nie mogła tego wniosku złożyć przed Sądem Okręgowym. Ponadto charakter pracy, rodzaj pracy w w/w zakładzie został precyzyjnie opisany przez samego skarżącego w jego zeznaniach, które to zeznania stały się podstawą dodatkowych ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Apelacyjny.

Reasumując, ubezpieczony nie wykazał, że w okresie swego zatrudnienia od 6 kwietnia 1973r. do 30 listopada 1980r., od 1 października 1988r. do 20 stycznia 1990r. i od 8 lutego 1992r. do 10 stycznia 1994r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych, tym samym nie udowodnił 15 – letniego okresu takiej pracy i nie spełnił wszystkich warunków do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak sentencji.